

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U003011

Державний реєстраційний номер: 0123U101608

Відкрита

Дата реєстрації: 27-03-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Роль державних банків у національних програмах фінансування економіки України в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 35531764

Підпорядкованість: Міністерство фінансів України

Адреса: вул. Олесь Гончара, буд. 46/48, м. Київ, 01034, Україна

Телефон: 380442775115

E-mail: afu@afu.kiev.ua

WWW: <https://afu.kiev.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Міністерство фінансів України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00013480

Адреса: вул. Грушевського, буд. 12/2, м. Київ, 01008, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442065947

E-mail: infomf@minfin.gov.ua

WWW: <https://mof.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 3501530

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1576.500 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Державні банки в системі управління державними фінансами в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови економіки

Назва роботи (англ)

State banks in the system of state finance management in the conditions of martial law and post-war reconstruction of the economy

Реферат (укр)

Звіт про НДР: 319 с., 6 рис., 30 табл., 15 додатків, 111 джерел. ДЕРЖАВНІ БАНКИ, БАНКИ РОЗВИТКУ, ДИСТАНЦІЙНИЙ БАНКІНГ, СТРАТЕГІЯ, СТАЛІ ФІНАНСИ, ВИНАГОРОДА, УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ. Мета роботи – розробка пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності участі державних банків у національних програмах фінансування економіки України в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови економіки. Результати дослідження та їх новизна – на підставі аналізу стратегій, бізнес-моделей та фактичних параметрів діяльності банків розвитку в країнах з різним рівнем доходу та ступенем втручання держави в економіку синтезовано найкращі практики для України; – обґрунтовано об'єктивно-перманентний характер процесу інституційного реформування банку розвитку з огляду на мінливість економічних потреб суспільства; – підготовлено пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності державного банку розвитку; – доповнено обґрунтування переваг державної форми власності для банку розвитку, виходячи актуальних вимог до такої установи, зокрема щодо реалізації державної політики та забезпечення відновлення зруйнованої війною економіки; – представлено обґрунтування доцільності створення щонайменше двох спеціалізованих банків розвитку – для відновлення та розбудови інфраструктури та для підтримки малого і середнього бізнесу; – уперше розроблено класифікацію ресурсних інструментів сталого фінансування з виокремленням тематичних облігацій, як перспективного інструменту залучення ресурсів сталого фінансування державними банками; – запропоновано оригінальну організаційну структуру державного банку універсальної моделі бізнесу, що враховує особливості інституційного розвитку фінансового сектору України; – сформульовано комплексні практичні рекомендації для НБУ та НКЦПФР щодо підвищення ефективності діяльності державних банків в частині посилення цільового спрямування їх діяльності, оптимізації бізнес-моделей, а також удосконалення практики корпоративного управління.

Реферат (англ)

Report on the research work: 319 p., 6 figures, 30 tables, 15 appendices, 111 sources. STATE-OWNED BANKS, DEVELOPMENT BANKS, REMOTE BANKING, STRATEGY, SUSTAINABLE FINANCE, REMUNERATION, RISK MANAGEMENT. The purpose of the study is to develop proposals and recommendations for improving the efficiency of state-owned banks' participation in national programmes of financing the Ukrainian economy under martial law and post-war economic reconstruction. Research results and their novelty - based on the analysis of strategies, business models and actual parameters of development banks in countries with different income levels and the degree of government intervention in the economy, the best practices for Ukraine were synthesised; - the objective and permanent nature of the process of institutional reform of the development bank is substantiated because of the changing economic needs of society; - proposals for improving the regulatory and legal support for the activities of the state development bank have been prepared; - the justification of the advantages of the state form of ownership for a development bank has been supplemented, based on the current requirements for such an institution, in particular, for the implementation of state policy and ensuring the recovery of the war-torn economy; - the expediency of creating at least two specialised development banks - for the restoration and development of infrastructure and the support of small and medium-sized businesses; - the classification of resource instruments for sustainable financing has been developed with the allocation of thematic bonds as a promising instrument for attracting sustainable financing resources by state-owned banks; - the original organisational structure of the state bank of the universal business model, which takes into account the peculiarities of institutional development of the financial sector of Ukraine, is proposed.

Індекс УДК: 342.78, 338.242.4; 334.723, 336.71

Коди тематичних рубрик НТІ: 10.15.15.15, 06.52.25, 06.73.55

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Пропозиції щодо організації державного банку розвитку задля післявоєнного відновлення економіки

Назва продукції (англ): Proposals for the establishment of a state development bank for post-war economic recovery

Очікувані результати: Аналітичні матеріали, Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Галузь застосування: 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних наук; 84.11 Державне управління загального характеру; 84.13 Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності

Опис продукції (укр): На підставі аналізу стратегій, бізнес-моделей та фактичних параметрів діяльності банків розвитку в країнах з різним рівнем доходу та ступенем втручання держави в економіку синтезовано найкращі практики для України; Обґрунтовано об'єктивно-перманентний характер процесу інституційного реформування банку розвитку з огляду на мінливість економічних потреб суспільства; Підготовлено пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності державного банку розвитку; Доповнено обґрунтування переваг державної форми власності для банку розвитку, виходячи актуальних вимог до такої установи, зокрема щодо реалізації державної політики та забезпечення відновлення зруйнованої війною економіки; Представлено обґрунтування доцільності створення щонайменше двох спеціалізованих банків розвитку – для відновлення та розбудови інфраструктури та для підтримки малого і середнього бізнесу, що найбільшою мірою відповідає актуальним потребам економіки України.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ДННУ "Академія фінансового управління"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Нормотворча діяльність

НТП 2

Назва продукції (укр): Пропозиції щодо розширення доступу державних банків до ресурсів сталого фінансування на міжнародному і внутрішньому ринках

Назва продукції (англ): Proposals for expanding the access of state-owned banks to sustainable financing resources on the international and domestic markets

Очікувані результати: Аналітичні матеріали, Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Галузь застосування: 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних наук; 84.11 Державне управління загального характеру; 84.13 Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності

Опис продукції (укр): Уперше розроблено класифікацію ресурсних інструментів сталого фінансування з виокремленням тематичних облігацій, як перспективного інструменту залучення ресурсів сталого фінансування державними банками.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ДННУ "Академія фінансового управління"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Нормотворча діяльність

НТП 3

Назва продукції (укр): Пропозиції щодо оцінки результативності вищих органів керівництва державних банків з урахуванням ризиків у реалізації стратегії бізнесу

Назва продукції (англ): Proposals for assessing the performance of senior management bodies of state-owned banks, taking into account the risks in implementing the business strategy

Очікувані результати: Аналітичні матеріали, Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Галузь застосування: 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних наук; 84.11 Державне управління загального характеру; 84.13 Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності

Опис продукції (укр): Запропоновано оригінальну організаційну структуру державного банку універсальної моделі бізнесу, що враховує особливості інституційного розвитку фінансового сектору України; Сформульовано комплексні практичні рекомендації для НБУ та НКЦПФР щодо підвищення ефективності діяльності державних банків в частині посилення цільового спрямування їх діяльності (вимоги до розкриття звітності банками про використання ресурсів сталих фінансів), оптимізації бізнес-моделей (концепція збалансованого розвитку усіх каналів доставки продуктів з акцентом на дистанційному обслуговуванні клієнтів), а також удосконалення практики корпоративного управління (норматив співвідношення загального розміру преміального фонду банку за рік до чистого прибутку, строкові та кількісні ліміти змінної винагороди).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ДННУ "Академія фінансового управління"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Нормотворча діяльність

7. Бібліографічний опис

1. Аржевітін С., Бортніков Г., Бублик Є., Любіч О. Уплив воєнного стану на продуктивність банківського сектора України (англійською). - *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(48), 2023. - С. 23-41. <https://doi.org/10.55643/fcapter.148.2023.3966>
2. Бублик Є., Шаповал Ю., Шпанель-Юхта О., Брус С. Вплив фінансового доступу на безготівкову економіку: приклад України (англ.). - *Banks and Bank Systems*. - 2023., №18(1). - С. 91-102.
3. Любіч О. О., Дробязко А. О., Борщук О. О. Державні банки України як фактор забезпечення стабільності грошового обігу в умовах воєнного стану. - *Фінанси України*, - №1, 2023. - С. 34-54.
4. Любіч О.О., Гладких Д. М. Основні проблеми грошово-кредитної системи України в умовах війни. - *Фінанси України*, - №2, 2023. - С. 27-52.
5. Любіч О. О. Вплив пандемії COVID-19 на стан світової та національних економік / О. О. Любіч, В. Ф. Столяров, Г. П. Бортніков, Д. Г. Хохич // *Наукові праці НДФІ*. - 2023. - № 2. - С. 5-28.

6. Любіч О. О. Стратегічні імперативи функціонування банків державного сектору на повоєнному етапі / О. О. Любіч, Д. І. Олійник, А. О. Свистун // Фінанси України. - 2023. - № 4. - С. 36-54.
7. Камінська О. С. Кредитний портфель українських банків: аналіз впливу воєнного стану / А. О. Дробязко, О. С. Камінська, О. С. Борщук // Фінанси України. - 2023. - № 7. - С. 99-112.
8. Бублик Є. О. Вплив деяких зовнішніх чинників на фінансову нестабільність в Україні / Є. О. Бублик // Фінанси України. - 2023. - № 5. - С. 90-107.
9. Любіч О. О. Програми реструктуризації кредитів в умовах пандемії коронавірусу: порівняльний аналіз вітчизняної та міжнародної практики / О. О. Любіч, В. Ф. Столяров, А. О. Свистун // Фінанси України. - 2023. - № 5. - С. 50-89.
10. Камінська О. С. Кредитний портфель українських банків: аналіз впливу воєнного стану / А. О. Дробязко, О. С. Камінська, О. С. Борщук // Фінанси України. - 2023. - № 7. - С. 99-112.
11. Любіч О. О. Цифровізація банківського сервісу як стратегічний напрям розвитку для ощадних банків / О. О. Любіч, Є. В. Драчко-Єрмоленко // Фінанси України. - 2023. - № 9. - С. 62-85.
12. Bublik Yevhen, Yuliia Shapoval, Oleksii Shpanel-Yukhta and Svitlana Brus (2023). Effect of financial access on cashless economy: The case of Ukraine. Banks and Bank Systems, 18(1), 91-102. doi:10.21511/bbs.18(1).2023.08
13. Бортніков Г. П., Столяров В. Ф., Щербакова О. А. Державні банки розвитку для кліматичного фінансування. – Фінанси України. - 2023. - №11. (у друці).
14. Бортніков Г., Любіч О.О., Є. В. Драчко-Єрмоленко Механізм винагороди вищих керівників банків з урахуванням ризиків. – Наукові праці НДФІ.- № 4. (у друці).
1. Бортніков Г.П., Любіч О. О. Модель банку розвитку для України. – Тези доповіді на Всеукраїнський науково-практичний конференції 12 березня 2023 р. Одеський національний університет ім. І. Мечникова.
2. Бортніков Г. П. Негативні наслідки переходу до концепції сталих фінансів. – Тези доповіді на Всеукраїнський науково-практичний конференції 12 березня 2023 р. . Одеський національний університет ім. І. Мечникова.
3. Бортніков Г. П. Соціальна таксономія у сталому фінансуванні. – Тези доповіді на IV Міжнародній науково-практичній конференції 23-24 лютого 2023 р. Міжнародний науково-практичний журнал «WayScience».
4. Бортніков Г. П. Оборотно-сальдовий баланс банків як джерело інформації для моніторингу банківської системи. – Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти по воєнного відновлення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 квітня 2023 р . - С. 82-89.
5. Бортніков Г. П. Оцінка вразливості українських банків до впливу банківської кризи у США та Швейцарії. – Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в умовах інтеграції України в ЄС. – Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів, молодих вчених і провідних фахівців Київ, 12 квітня 2023 р. – с. 166-168.
6. Любіч О. О., Олійник Д. І. Регулювання державних банків розвитку в країнах Європи. – Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти по воєнного відновлення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 квітня 2023 р – с. 98-102.
7. Аржевітін С. М., Дубас А. Б., Любіч О. О. Поліпшення інвестиційної привабливості державних банків за рахунок виведення проблемних активів. – Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в умовах інтеграції України в ЄС. – Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів, молодих вчених і провідних фахівців Київ, 12 квітня 2023 р. – с. 326-329.
8. Бортніков Г.П., Малько В. О. Роль філіалів в епоху цифровізації банківського бізнесу. – Матеріали наукової конференції «Сучасні тренди розвитку світового господарства в умовах новітніх глобальних викликів» (17 листопада 2023 року). <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/imem-world-eco/conf>
9. Щербакова О. А. Кліматичні зміни та «зелений» перехід – чому це важливо для України - Збірник матеріалів міжнародної наукової конференції "Гальчинські читання", НІСД, 02.11.2023. - С. 71-74. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-12/tezi-gch_gotove_final_19.pdf

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 319

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Аржевітін Станіслав Михайлович (д. е. н., професор)

Бортніков Геннадій Петрович (к.е.н.)

Бублик Євген Олександрович (д. е. н., с.н.с.)

Драчко-Єрмоленко Євгеній Володимирович

Камінська Олена Станіславівна

Любіч Олександр Олексійович (д.е.н., професор)

Свистун Андрій Олександрович (к. е. н.)

Столяров Василь Феодосійович (д. е. н., професор)

Хохич Дмитро Григорович (к.е.н., доцент)

Щербакова Олена Анатоліївна (к. е. н.)

Керівник організації:

Єфименко Тетяна Іванівна (д. е. н., професор)

Керівники роботи:

Любіч Олександр Олексійович (д.е.н., професор)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.